

Innst. S. nr. 172

(2002-2003)

Innstilling til Stortinget fra sosialkomiteen

Dokument nr. 8:36 (2002-2003)

Innstilling fra sosialkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene **Olav Gunnar Ballo, Karin Andersen og Sigbjørn Mølvik** om de akuttmedisinske kommunikasjonsentralers (AMK) framtidige struktur

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det fremmes i dokumentet følgende forslag:

"Stortinget ber om at Regjeringen legger fram den framtidige strukturen på AMK-sentraler i Norge til behandling i Stortinget før strukturelle endringer finner sted."

Som bakgrunn for forslaget viser forslagsstillerne til at de akuttmedisinske kommunikasjonsentralene (AMK) er omtalt i St.meld. nr. 43 (1999-2000) som Stortinget behandlet våren 2001, og at det etter statlig overtakelse av sykehusene i hvert av de fem regionale helseforetakene nå er planlagt større strukturelle endringer, der tendensen går i retning av færre AMK-sentraler som skal dekke et større befolkningsgrunnlag og større oppland.

Forslagsstillerne framholder at gjennom teknologiske framskritt vil de ulike AMK-sentralene i økende grad kunne bistå helsepersonell i akutsituasjoner, og at det dermed oppstår behov for fagpersonell til å forestå denne typen rådgivning. Forslagsstillerne mener at når antall AMK-sentraler reduseres, vil dette kunne ha faglige fordelings effekter mellom de enkelte sykehusene utover selve AMK-sentralen i favør av det sykehuset der sentralen ligger, men uten at det foreligger noen overordnede politiske vedtak som fører fram til disse strukturelle endringene.

Etter forslagsstillerne syn spiller lokalkunnskaper en vital rolle for at tiltakskjeden innen akuttmedisin skal kunne fungere optimalt.

Forslagsstillerne mener at en endring av strukturen for AMK-sentralene har helsemessige ringvirkninger for hele den medisinske tiltakskjeden, og at Stortinget bør ta stilling til hvordan den overordnede strukturen på nødmeldetjenesten skal være før det igangsettes endringer av strukturen i regi av helseforetakene.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bjarne Håkon Hanssen, Britt Hildeng, Asmund Kristoffersen og Gunn Olsen, fra Høyre, Beate Heieren Hundhammer, Elisabeth Røbekk Nørve og Inger Lise Aarrestad, fra Fremskrittspartiet, lederen John I. Alvsheim og Harald T. Nesvik, fra Sosialistisk Venstreparti, Olav Gunnar Ballo og Sigbjørn Mølvik, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Duesund og Magne Aarøen, og fra Senterpartiet, Ola D. Gløtvold, er kjent med at etter at staten overtok ansvaret for sykehusene, planlegger de fem regionale helseforetakene større strukturelle endringer, der det kan gå i retning av færre AMK-sentraler.

Komiteen viser til brev fra helseministeren, datert 30. januar 2003, der helseministeren har følgende merknader:

"Etter at sykehusreformen ble vedtatt har staten ved de regionale helseforetakene overtatt ansvaret for organisering og drift av spesialisthelsetjenesten innen sin region. Min foreløpige oppfatning når det gjelder den framtidige strukturen for AMK-sentralene er at dette er en sak for de regionale helseforetakene. Jeg ønsker derfor på nåværende tidspunkt ikke å gripe inn i deres planer om endringer av AMK-strukturen. Dersom det reises spørsmål av mer prinsipiell og avgjørende karakter vil jeg vurdere saken på ny."

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, slutter seg til helseministerens vurderinger og legger til grunn at dersom det, slik helseministeren påpeker, reises spørsmål av mer prinsipiell og avgjørende karakter, vil saken vurderes på nytt.

Flertallet viser også til at det i samme brev fra helseministeren er vist til styringsdokumentet til de regionale helseforetakene:

"I styringsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2003 har departementet bedt de regionale helseforetakene om å foreta en gjennomgang av organiseringen av hele den akuttmedisinske kjeden. Dette inkluderer også organiseringen av AMK-sentralene. Gjennomgangen skal skje i lys av planlagte strukturtiltak og endringer i oppgavefordeling i den enkelte region, og det forutsettes at gjennomgangen har fokus på den lovpålagte forpliktelse om å sørge for at befolkningen gis et faglig forsvarlig akuttmedisinsk tilbud."

Flertallet tar dette til orientering.

Flertallet avviser forslaget i Dokument nr. 8:36 (2002-2003).

Flertallet viser til at etter at sykehusreformen ble vedtatt, har staten ved de regionale helseforetakene overtatt ansvaret for organisering og drift av spesialisthelsetjenesten inklusive ansvaret for AMK-sentralene. I tråd med dette viser flertallet til at de regionale foretakene har omstrukturert AMK-sentralene og redusert antall sentraler fra 44 til 13. Flertallet viser til at i Innst. S. nr. 300 (2000-2001) Akuttmeldingen, har komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet, følgende merknad:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet, viser til at mens Norge har tre nødnummer, har mange land bare ett. Flertallet har merket seg at Justisdepartementet skal utrede ett felles nødnummer for nødetatene.

Flertallet viser til at Akuttutvalget enstemmig har anbefalt en reduksjon i antallet akuttmedisinske kommunikasjonsentraler (AMK-sentraler) fordi så mange sentraler gjør at det ikke blir tilstrekkelig kvalitet på tjenestene. Det vises til at det høye antallet AMK-sentraler er kostnadskrevenende og opptar betydelige helsepersonellressurser inn mot ikke-pasientrettet arbeid. Flertallet legger til grunn at det maksimalt skal være én sentral i hvert fylke."

Flertallet ser i likhet med helseministeren på nåværende tidspunkt ikke noen grunn til å gripe inn i foretakenes omstrukturering av AMK-sentralene.

Flertallet har merket seg at helseministeren i brev til sosialkomiteen av 30. januar 2003 meddeler at han i sitt styringsdokument til helseforetakene for 2003 har bedt de regionale helseforetakene å foreta en gjennomgang av organiseringen av hele den akuttmedisinske kjeden. Dette er flertallet enig i, og viser i denne sammenheng til en enstemmig merknad i Innst. S. nr. 300 (2000-2001) hvor det anføres følgende:

"Komiteen vil understreke at den medisinske akuttberedskapen må gi et mest mulig likeverdig tilbud til

hele befolkningen. Organiseringen av tjenesten må ta hensyn til at bosetningen i deler av landet er spredt, og at det mange steder er lang avstand til spesialiserte helsetilbud."

Slik flertallet ser det, er det viktig at de eksisterende AMK-sentralene er faglig godt bemannet for å ivareta sine oppgaver. Dette er etter flertallets mening viktigere enn antall AMK-sentraler i landet. Den tekniske utviklingen med eksempelvis gode elektroniske kart overflødiggjør i stor grad sentralenes lokalkunnskap i formidling av akuttjenester. Flertallet stiller seg uforstående til at en reduksjon av AMK-sentraler vil kunne gi faglige fordelings effekter mellom de enkelte sykehusene.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til behandlingen av St.meld. nr. 43 (1999-2000) (Akuttmeldinga) og Innst. S. nr. 300 (2000-2001) der Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti understreket at antall AMK-sentraler og strukturen for disse måtte sees i sammenheng bl.a. med lokalkunnskap, særlig der det er stor avstand mellom sykehusene, og at det er viktig med rask og umiddelbar varslings- og kommunikasjonsmulighet mellom de ulike nødmeldtjenester for riktig henvisning og behov for koordinering. Videre ble det påpekt at god og kontinuerlig kontakt med lokal legevakt og ambulansetjeneste var nødvendig og viktig. Disse medlemmer mener derfor at strukturen for AMK-sentralene må sees i en bredere sammenheng der bl.a. samspillet med primærhelsetjenesten og ambulanssevirkosomheten tillegges betydelig vekt.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber om at Regjeringen legger fram den framtidige strukturen på AMK-sentraler i Norge til behandling i Stortinget før strukturelle endringer finner sted."

Slik komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det, er det langt viktigere at det antall AMK-sentraler en opprettholder, blir maksimalt faglig oppdatert, enn en tettere dekning av AMK-sentraler med redusert fagpersonell. Disse medlemmer viser også til at større antall anrop til AMK-sentralene gir god trening og kompetanseoppbygging av helsepersonale. Det er derfor etter disse medlemmers mening en stor fordel å redusere antall sentraler.

Disse medlemmer ser det slik at antall sentraler ikke er det viktigste for en god akutt meldtjeneste, men at kvaliteten i den enkelte sentral er god og betjenes av toppkvalifisert personell på akuttmedisin. Disse medlemmer mener at antall AMK-sentraler bør reduseres til én sentral i hver helseregion, men vil i denne sammenheng ikke fremme konkret forslag om det. Disse medlemmer vil komme tilbake til saken når helseforetakene i 2003 har foretatt en gjennomgang av hele den akuttmedisinske kjede, herunder AMK-sentralenes virksomhet.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet:

Stortinget ber om at Regjeringen legger fram den framtidige strukturen på AMK-sentraler i Norge til behandling i Stortinget før strukturelle endringer finner sted.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteens tilråding fremmes av Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument nr. 8:36 (2002-2003) - forslag fra stortingsrepresentantene Olav Gunnar Ballo, Karin Andersen og Sigbjørn Molvik om de akuttmedisinske kommunikasjonsentralers (AMK) framtidige struktur - avvises.

Oslo, i sosialkomiteen, den 1. april 2003

John I. Alvheim
leder

Gunn Olsen
ordfører

Åse Gunhild Woie Duesund
sekretær

